

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ὀγδοος

Συνδρομή ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτήσια.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὀδὸς Σταδίου, 6.

22 Ἰουλίου 1879

ΣΦΡΑΓΙΣ ΤΟΥ

Δικαστηρίου τοῦ τμήματος τῶν Βορείων Κυκλάδων
ἐπὶ Ἐπαναστάσεως.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου].

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ¹

Γ΄

Φίλιπτε

Σοὶ εἶπον, νομίζω, ὅτι ἡ πόλις τοῦ Βερολίνου, ἀναλόγως τῆς αὐξήσεως τῆς τύχης καὶ περιωπῆς τῆς Πρωσίας, ἠύξησε καὶ αὐτή. Ἐγένετο δὲ κατὰ τοσαύτας διαστάσεις ἡ αὐξησης, ὥστε ὅτε κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους 1878 ὁ Αὐτοκράτωρ ἐδέχετο τοὺς ἐν τέλει, παρουσιασθεὶς καὶ ὁ δῆμαρχος τῆς πρωτευούσης, ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, μετὰ τῶν συγχαρητηρίων εὐχῶν τοῦ τῷ ἔφερε καὶ τὴν εὐάρεστον ἀγγελίαν, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως εἶχεν ὑπερβῆ τὸ ἑκατομύριον. «Ἀξιόλογος εἶναι ἡ ποσότης, ἀπεκρίθη μειδιῶν ὁ Αὐτοκράτωρ· ἀλλ’ ἡ ποιότης; . . .» Εἰς τὴν ἐρώτησιν δὲ ταύτην ἀπάντησαν ἐντὸς τοῦ ἔτους δύο βδελυραὶ βασιλοκτονίας ἀπόπειραι.

Ἡ δ’ ἐπέκτασις ἐγένετο κατὰ πάσας μὲν τὰς διευθύνσεις, πρὸ πάντων δὲ πρὸς μεσημβρίαν, πρὸς ἣν τὸ Βερολῖνον δύο ἐξέτεινε μακροὺς βραχίονας, μέχρις οὗ δι’ ἀμφοτέρων συνέλαβεν ἑτέραν πόλιν, τὴν Σαρλοττεμβούργην, καὶ ἐντὸς τῆς βαθείας ἀγκάλης των ἐνέκλεισεν ἀπέραντον παράδεισον, τὸν καλούμενον *Θηρίων ἢ Ζώων κήπον*. Ἐχει δὲ οὗτος ὠρῶν διαστάσεις, καὶ ἔστι τὸ πλεῖστον φυτευτός· δι’ ὃ καὶ ὅτε ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου ἔλεγε πρὸς τινὰ τῶν ἡμετέρων ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Πρωσία δὲν ἔχει ὠραῖα δάση ὡς τὰ τῆς Ἑλλάδος, «λαμπρὰ εἰσὶ τῷ ὄντι τὰ ἡμέτερα, εἶπεν ἐκεῖνος, ἀλλὰ τὰ ἐνταῦθα κινουῦσι μᾶλλον

τὸν θαυμασμόν μου, διότι ἐκεῖνα μὲν παρήγαγεν ὁ Θεός, ταῦτα δὲ ἡ ἀνθρωπίνη φιλοπονία». Ἀληθῶς δ’ ἐκπλήττομαι ὅτε βλέπω τὴν ἀχαρῆ ταύτην ἔκτασιν περιεπομένην καὶ καλλιερουμένην μετὰ μείζονος ἐπιμελείας ἢ ὅσην σύ, τῶν ἀνθῶν ὁ φίλος, κατέβαλές ποτε εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ πηχυαίου σου κηπαρίου ὑπὸ τὰ παράθυρά σου. Συνεχέστατα εἰς τοὺς περιπάτους μου ἀπαντῶ ὑπὸ τὰς σκιάς τῶν δένδρων παρατεταγμένους λόχους οὐχὶ στρατιωτῶν, ἀλλὰ νυμφῶν, αἵτινες, ἀντὶ ὄπλων φέρουσαι σκευὴ κηπουρικά, σκαλεύουσιν, ἀρδεύουσι, θερίζουσι, καθαίρουσιν εἰς πάσαν γωνίαν τοῦ κήπου. Ἄλλ’ ὅποιαὶ νύμφαι! Πόσον ἀπέχουσαι τῶν τῆς Ἰλαρᾶς ἡμετέρας μυθολογίας! Πέρυσιν, εἰς τὴν ἐτησίαν καλλιτεχνικὴν ἔκθεσιν τοῦ Βερολίνου, ὑπῆρχε καὶ εἰκὼν ζωγράφου ὀνομαστοῦ, τὰς ζωθοτραφεῖς ταύτας ὀπαδοῦς τῆς Γερμανῆς Δήμητρος παριστώσα. Καὶ πολλοὶ μὲν ἐθαύμαζον αὐτὴν διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν τῆς ἀξίαν· ἀλλ’ ἐγὼ ὅστις ταύτην δὲν δύναμαι νὰ ἐκτιμῆσω, καθ’ ὃ μὴ καλλιτέχνης, καὶ παρὰ τῆς τέχνης ἐν ἀπαιτῷ, νὰ μὲ τέρπη, ἐκεῖνη ἠξέουρι πῶς, καὶ νὰ μοὶ δεικνύη τι εὐαρεστότερον ἀφ’ ὅ, τι βλέπω καθ’ ἑκάστην καὶ ἄνευ αὐτῆς, ἀπέστρεψα μετ’ ἀηδίας τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς εἰκόνας, διότι μοὶ παρίστα γραίας ρυπαράς, ρακοφόρους καὶ ἀγενεῶς δυσσεεῖς. Καὶ ὁ μὲν συνοδεῶν με, ζωγράφος τὸ ἐπάγγελμα, μοὶ ἐξῆγει ὅτι ὑπάρχει καλλιτεχνικὴ σχολή, ἡ πραγματικὴ λεγομένη, διότι προτίθεται νὰ παριστᾷ τὰ ἀντικείμενα πραγματικῶς ὅποια εἰσὶ, καὶ ὅτι τῆς σχολῆς ἐκεῖνης ἔστι καὶ ἡ προκειμένη εἰκὼν ἀξιόλογον προϊόν· ἀλλ’ ἐγὼ τῷ ἀπεκρινόμεν ὅτι, ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη σχολή, ἐγὼ δὲν τὴν ἔπλασα, οὐδ’ εἶμαι ὑπόχρεως νὰ βλέπω τὰ παραστάσεις αὐτῆς ὅταν δυσάρετα παριστώσιν, ὡς δὲ πρὸς τὴν μίμησιν, ὅτι δικαίῳ τὸν συμπατριώτην μου Σπαρτιάτην, ὅστις ἤρνεϊτο ν’ ἀκούσῃ τὸν μιμούμενον φωνὴν ἀηδόνας, διότι, ἔλεγεν, «αὐτὰς ἀκουκα». Ἐστὶ δὲ τῷ ὄντι ἡ εἰκὼν αὐτῆ τῆς σχολῆς τῆς πραγματικῆς, διότι παριστᾷ τὰ πάγματα, τὰς εὐγενεστέρου ὀνόματος μὴ ἀξίας ἐκεῖνας γυναῖκας, ἀληθῶς τοιαύτας, ὅποια εἰσὶν, ἀπαισίους τὴν ἀσχημίαν καὶ τὴν ρυπαρότητα. Ἄλλ’ οὐχ ἤττον εὐγνωμονῶ αὐτάς, διότι εἰσὶν αἱ ἐργάτιδες τῆς ἀκαμίας καλλονῆς τοῦ ἐξαισίου τούτου παρα-

1. Ἴδε σελ. 401, 433.